तिलोत्तमा नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड २) तिलोत्तमा, असार महिना १३ गते २०७५ साल (संख्या ९

भाग : २

तिलोत्तमा नगरपालिका

तिलोत्तमा नगर कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

सम्वत् २०७५ सालको कार्यविधि नं. ९

कार्यविधिको नाम : सम्पत्ति कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना :

नगरपालिकालाई स्थानीय स्रोतको परिचालनमा सक्षम र प्रभावकारी बनाउन तथा संविधान तथा कानूनद्वारा प्रदत्त राजस्व अधिकारको उपयोग गर्दै स्थानीय कर संकलन र व्यवस्थापनमा आत्मनिर्भर बनाउन बाञ्छनीय भएकोले,नेपालको संविधानको अनुसूची ८ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५ ले नगरपालिकालाई आफ्नो क्षेत्रभित्र सम्पत्ति कर लगाउन सक्ने गरी प्रदान गरेको अधिकारलाई कार्यान्वयनमा ल्याउन र सम्पत्ति कर व्यवस्थापन प्रक्रियालाई स्पष्ट, पारदर्शी तथा व्यवस्थित गर्न,तिलोत्तमा नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७५ को दफा २ बमोजिम नगर कार्यपालिकाको मिति २०७५।०२।२७ को बैठकबाट यो **सम्पत्ति कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५** स्वीकृत गरी लागू गरिएको छ ।

परिच्छेद-१
परिभाषा र व्याख्या

१. **संक्षिप्त नाम तथा प्रारम्भ :** यो कार्यविधिको नाम "सम्पत्ति कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५" रहेको छ । यो कार्यविधि २०७५ श्रावण १ गते देखि लागु हुनेछ ।

२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) "सम्पत्ति कर" भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५ को उपदफा (१) बमोजिम तिलोत्तमा नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्तिको स्वामित्वमा रहेको सम्पूर्ण घर र जग्गाको हिसाब गरी लगाइने सम्पत्ति करलाई जनाउँछ ।

(ख) "ऐन" भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ लाई जनाउँछ ।

(ग) "करदाता" भन्नाले नगरपालिका क्षेत्रभित्र जग्गा तथा संरचनाको स्वामित्व भएका व्यक्तिलाई जनाउँछ ।

(घ) "कार्यपालिका" भन्नाले तिलोत्तमा नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकालाई जनाउँछ ।

(ङ) "कार्यालय" भन्नाले तिलोत्तमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालयलाई जनाउँछ ।

(च) "टोल विकास संस्था" भन्नाले समाज परिचालन प्रक्रिया मार्फत तोकिएको भौगोलिक क्षेत्रको टोल तथा समुदायको आर्थिक, सामाजिक तथा संस्थागत विकासका लागि एक परिवार एक सदस्यको अवधारणामा आधारित भई गठन र सञ्चालन भएको र नगरपालिकामा सूचीकृत भएको स्थानीय स्तरको संघ, संस्था र समूहलाई जनाउँछ ।

(छ) "नगरपालिका" भन्नाले तिलोत्तमा नगरपालिकालाई जनाउँछ ।

(ज) "निजी क्षेत्र" भन्नाले स्वीकृति प्राप्त निजी क्षेत्रका कम्पनी, फर्म, संस्था, व्यावसायिक व्यक्ति वा संगठित समूहलाई जनाउँछ ।

(झ) "प्रमुख" भन्नाले नगर कार्यपालिकाको प्रमुखलाई जनाउँछ ।

(ञ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय प्रमुखको रुपमा कार्य गर्न तोकिएको कर्मचारीलाई जनाउँछ ।

(ट) "बिजक" भन्नाले करदातालाई जानकारी दिने उद्देश्यले नगरपालिकाले तयार गरेको सम्पत्तिको मूल्यांकन र सोमा लाग्ने करसम्बन्धी बिजकलाई जनाउँछ ।

(ठ) "मूल्यांकन समिति" भन्नाले सम्पत्ति कर प्रयोजनका लागि जग्गा तथा संरचनाको मूल्यांकन गर्न नगरपालिकाद्वारा यस कार्यविधिको दफा (१२) बमोजिम गठित समितिलाई जनाउँछ ।

(ड) "सभा" भन्नाले तिलोत्तमा नगरपालिकाको नगर सभालाई जनाउँछ ।

(ढ) "सम्पत्ति" भन्नाले कुनै व्यक्तिका नाममा नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेको जग्गा र त्यस्तो जग्गामा बनेको संरचनालाई जनाउँछ ।

(ण) "सम्पत्ति धनी" भन्नाले नगरपालिका क्षेत्रभित्र आफ्ना नाममा जग्गा तथा संरचना भएका व्यक्ति, सरकारी तथा अर्ध सरकारी निकाय वा संघसंस्थालाई जनाउँछ ।

(त) "सामुदायिक संस्था" भन्नाले नगरपालिका क्षेत्रभित्र गठन भई नगरपालिकामा सूचीकृत भएको समुदायमा आधारित संगठित संस्थालाई जनाउँछ ।

(थ) "सरोकारवाला" भन्नाले नगर कार्यपालिकाको निर्णयले प्रत्यक्ष रूपमा प्रभाव पार्ने व्यक्ति वा संस्थालाई जनाउँछ ।

(द) "संरचना" भन्नाले घर, टहरा, गोदाम, सेड, ग्यारेज, पर्खालजस्ता स्थायी निर्माणलाई जनाउँछ ।

(ध) "स्थलगत सर्वेक्षण" भन्नाले नगरपालिकाद्वारा गठित कर्मचारीको टोली वा नगरपालिकाबाट खटाएको कुनै कर्मचारीले स्थलगत रूपमा छलफलसमेत गरी सूचना संकलन गर्ने कार्यलाई जनाउँछ ।

(न) "स्वयं विवरण दाखिला" भन्नाले करदाता आफैंले आफ्नो सम्पत्तिको यथार्थ विवरण खोली निर्धारित ढाँचामा नगरपालिकामा बुझाउने कार्यलाई जनाउँछ ।

परिच्छेद-२
सम्पत्ति करको दर तथा सम्पत्ति मूल्याङ्कन

३. सम्पति करको दर :

(१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउने सम्पति करको दर अनुसूची-१ को ढाँचामा नगर सभाले स्वीकृत गरेको स्थानीय आर्थिक ऐनमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ । यस्तो कर आर्थिक वर्षको श्रावण १ गतेदेखि लागु हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कर लागु गर्दा आर्थिक वर्षको शुरु महिनाको शुरु दिन बाहेक अघि वा पछि हुने गरी लगाइने छैन ।

४. सम्पत्ति मूल्याङ्कन प्रकृया :

(१) दफा ३ बमोजिम कर लगाउने प्रयोजनको लागि नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको जग्गालाई आवश्यकता अनुसार क्षेत्र विभाजन गरी त्यस्तो क्षेत्र वा प्रत्येक वडाका बासिन्दाको सम्पत्तिको विवरणको लगत कायम गरी अनुसूची-२ को ढाँचामा तयार गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको विवरण तयार भएपछि सम्पत्तिको मूल्याङ्कनका लागि नगरकार्यपालिकाले बढीमा ९ जनाको मूल्याङ्कन

समिति गठन गर्नेछ । समितिमा दक्ष र विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम गठित समितिको पदावधि नगरकार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(४) मूल्याङ्कन समितिले सम्पति कर लगाउन योग्य मूल्य निर्धारण गर्न सिफारिस गर्दा देहायका आधारमा गर्नेछः-

(क) सम्पत्ति कर लगाउनयोग्य मूल्य निर्धारण गर्दा प्रचलित बजार भाउलाई आधार मान्ने,

(ख) भौतिक संरचनाको मूल्य प्रचलित बजार भाउबाट कायम हुन आएको मूल्यमा ह्रासकट्टी गर्ने,

(ग) खण्ड (क) बमोजिम मूल्याङ्कन गर्ने प्रयोजनको लागि ह्रासकट्टी गर्दा RCC संरचनाको मात्र ५० वर्षको आयु र मूल्याङ्कनको १०% मुल्यलाई अवशेष मुल्य मानि स्थायी किस्ता विधिबाट गर्ने,

(घ) जग्गा बाहेक अन्य भौतिक संरचनाको मूल्याङ्कन दर संरचनाको बनोट, त्यसको आर्थिक उपयोगको महत्वको आधारमा मूल्य निर्धारण गर्ने,

(ङ) भौतिक संरचनाको मूल्य निर्धारण गर्दा क्षतिग्रस्त वा भत्केको अवस्था भएमा क्षतिग्रस्त वा भत्केको भाग बराबरको मूल्य घटाउने ।

(च) लालपुर्जामा जग्गा भएको तर उक्त जग्गा सडक/बाटोले काटेको हकमा काटेको जति एकिन गरी उक्त जग्गा हटाई सम्पत्ति कायम गर्ने ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम सम्पत्तिको मूल्याङ्कन सिफारिस भइसकेपछि नगरपालिकाले सम्पतिको मूल्याङ्कन दर अघिल्लो आर्थिक वर्षको असार महिनाभित्र निर्धारण गरि सक्नु पर्नेछ ।

५. कर असूली प्रकृया :

(१) दफा (४) बमोजिम कायम गरिएको करयोग्य सम्पत्तिको मूल्याङ्कन र सो बमोजिम लागेको सम्पत्ति कर भुक्तानीको लागि नगरपालिकाले विभिन्न सञ्चार माध्यमबाट सम्बन्धित करदातालाई असोज महिनाभित्र जानकारी गराउने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम बुझाउनु पर्ने कर सम्बन्धित करदाताले सोही आर्थिक वर्षभित्र नगरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ ।

६. कर नलाग्ने :

(१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि देहायको सम्पत्तिमा सम्पत्ति कर लाग्ने छैन :-

(क) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय सरकारको स्वामित्वमा रहेको घर र जग्गा,
(ख) सरकारी अस्पतालको भवन र जग्गा,
(ग) गुठीको स्वामित्वमा रहेको जग्गा,
(घ) सरकारी शिक्षण संस्था र अन्य सरकारी निकायको स्वामित्वमा रहेको भवन र जग्गा,
(ङ) धार्मिक संस्था (मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदि) को भवन र जग्गा,
(च) खानेपानी सङ्कलन पोखरी, हवाई मैदान, विद्युत उत्पादन गृह, मसानघाट, बसपार्क, रंगशाला, उद्यान, पार्क जस्ता सार्वजनिक उपयोगका स्थलहरू,
(छ) राजदूतावास, वाणिज्य नियोग, कुटनैतिक नियोगका भवन र जग्गा,
(ज) लालपुर्जामा जग्गा भएको तर उक्त जग्गा सडक/बाटोले काटेको हकमा काटेको जति जग्गा ।

(२) यस कार्यविधि बमोजिम सम्पत्ति कर लागेको सम्पत्तिमा घरधुरी कर र भूमिकर (मालपोत) लगाइने छैन ।

परिच्छेद-३
सम्पत्तिको विवरण संकलन तथा अभिलेख सम्बन्धी व्यवस्था

७. सम्पत्तिको विवरण संकलन विधि :

(१) नगरपालिकालेसम्पत्ति कर लागू गर्ने प्रयोजनका लागि अघिल्लो आर्थिक वर्षदेखि नै करदाताका नाममा रहेको सम्पत्तिको विवरण संकलन कार्यको सुरुवात गर्नेछ ।

(२) नगरपालिकाले सम्पत्तिको विवरण संकलनका लागि करदाता स्वयंले उपलब्ध गराएको विवरणका आधारमा प्रत्येक व्यक्तिका नाममा रहेको सम्पत्तिको पहिचान गर्ने विधि प्रयोग गरी सम्पत्तिको लगत तयार गर्न सक्नेछ ।

(३) नगरपालिकाले करदाताहरूको सम्पत्तिको विवरण संकलन गर्नका लागि उपदफा (२) बमोजिम विधिको छनोट गरी सकेपछि सोको कार्यान्वयनका लागि कार्ययोजना सहितको परियोजना प्रस्ताव स्वीकृत गर्नुपर्नेछ ।

(४) सम्पत्तिको विवरण संकलनका लागि परियोजना प्रस्ताव बमोजिमको कार्य गर्न मौजुदा जनशक्ति अपर्याप्त भई थप जनशक्तिको आवश्यकता परेमा त्यस्तो जनशक्ति प्रचलित कानुनबमोजिम करारमा

नियुक्त गरि टोल विकास संस्था वा अन्य संगठित वा सामुदायिक संघसंस्थासँग सम्झौता गरि सेवा करारमा लिन सकिनेछ ।

८. स्वयं विवरण दाखिला सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) नगरपालिकाले नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सम्पत्ति धनीहरूलाई अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा सम्पत्ति विवरण दाखिला गर्ने सूचना आह्वान गर्नेछ । यस्तो सूचना प्रकाशन र प्रसारण गर्दा उपलब्ध सञ्चारका माध्यमहरूलाई प्रयोगमा ल्याउनु पर्नेछ ।

(२) नगरपालिकाले सम्पत्ति कर लागू गर्ने आर्थिक वर्ष सुरु हुनुअगावै उपदफा (१) बमोजिमको सूचना जारी गरी करदाताहरूबाट सम्पत्ति विवरण दाखिला गर्ने म्याद दिनु पर्नेछ ।

(३) नगरपालिकाले उपदफा (१) र (२) बमोजिमको सूचना जारी गर्दा पहिलो पटक करदाताहरूलाई विवरण दाखिला गर्न पैंतीस (३५) दिनको म्याद दिनेछ । उक्त म्यादभित्र विवरण दाखिला हुन नसकी म्याद बढाउन आवश्यक ठानेमा पटक-पटक गरी बढीमा तीन महिनासम्म म्याद बढाउन सक्नेछ ।

(४) नगरपालिकाले उपदफा (३) बमोजिम सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्न आह्वान गरेको समयावधिभित्र अनुसूची-४ बमोजिमको फाराममा आ-आफ्नो जग्गा तथा संरचनाको सत्यतथ्य विवरण भरी नगरपालिकामा पेश गर्नु सम्बन्धित सम्पत्ति धनीको कर्तव्य हुनेछ ।

(५) सम्पत्ति धनीहरूलाई विवरण फाराम भर्न सहयोग गर्नका लागि नगरपालिकाले आवश्यकता अनुसार स्थानीय संघसंस्था, सामुदायिक संस्था, टोल विकास संस्था तथा स्वयंसेवकहरूलाई परिचालन गर्न सक्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिमका संघ, संस्था, संगठन तथा स्वयंसेवकहरू परिचालन गर्दा सम्पत्ति करसम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्नु पर्नेछ ।

(७) कुनै करदाताले सम्पत्तिको विवरण दाखिला गरेपछि जग्गाको स्वामित्वमा परिवर्तन वा संरचना निर्माणका कारणले सम्पत्ति थपघट भएमा प्राप्त गर्नेले वा निर्माण गर्नेले सोको प्रमाण सहितको विवरण पैंतीस (३५) दिनभित्र नगरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ ।

(८) सम्पत्तिको विवरण सम्पत्ति धनी स्वयंले नगरपालिकामा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(९) उपदफा (८) बमोजिम सम्पत्ति धनी स्वयं उपस्थित भई विवरण दाखिला गर्न नसकेमा सगोलको परिवारका कानुन बमोजिम उमेर पुगेका कुनै सदस्य वा नजिकको हकवाला वा सम्पत्ति धनीको वारेसनामा प्राप्त व्यक्तिले दाखिला गर्न सक्नेछन् । परिवारका अन्य

सदस्य नभएका नाबालक तथा अशक्तका हकमा वडा समितिको सिफारिश सहित निजको संरक्षकले सम्पत्ति विवरण बुझाउन सक्नेछ ।

(१०) संयुक्त स्वामित्वमा रहेको सम्पत्तिको विवरण सम्पत्ति धनीहरूले संयुक्त रूपमा वा सोमध्ये कुनै एकजनाले दाखिला गर्न सक्नेछ ।

(११) कुनै करदाताले उपदफा (३) को समयावधि भित्र सम्पत्ति विवरण फाराम दाखिला नगरेमा वा झुट्टा विवरण दाखिला गरेमा नगरपालिकाले दफा (१८) बमोजिम थप शुल्क लिई विवरण फाराम बुझिलिन सक्नेछ ।

९. सम्पत्तिको प्रमाण तथा विवरण संकलन सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) करदाताले जग्गाको विवरण दाखिला गर्दा क्षेत्रफल समेत खुलेको आफ्नो स्वामित्वको प्रमाण साथै पेस गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको पेस भएको प्रमाण आधिकारिक नभएमा त्यस्तो जग्गाको विवरण नगरपालिकाले स्वीकार गर्ने छैन ।

(३) करदाताहरूले विवरण दाखिला गर्दा देहाय बमोजिमका कागजातहरू समेत संलग्न गरी पेश गर्नु पर्नेछ :

(क) सम्पत्ति कर लागू हुनुभन्दा अघिल्लो आर्थिक वर्षसम्मको मालपोत वा भूमिकर तिरेको निस्सा वा नगरपालिकाको प्रमाणित विवरण ।

(ख) जग्गा धनी प्रमाणपुर्जाको प्रतिलिपि वा जग्गाको स्वामित्व र क्षेत्रफल खुलेको प्रमाण कागजात ।

(ग) निर्माण सम्पन्न भएको वा घर भएको प्रमाण ।

(४) दफा (६) बमोजिमसम्पत्ति कर नलाग्ने भनी तोकिएको सम्पत्तिमा प्रचलित कानुन बमोजिम सम्पत्ति कर लाग्ने कुनै व्यक्ति, संघ, संस्था वा निकायले निश्चित अवधिसम्म प्रयोग गर्ने गरि कुनै संरचना निर्माण गरेमा यस्तो संरचनाको विवरण दाखिला गर्ने रसम्पत्ति कर बुझाउने दायित्व सम्बन्धित निर्माणकर्ताको हुनेछ ।

(५) प्रचलित कानुन बमोजिम नक्सापास गरी निर्माण गर्नुपर्ने तर नक्सा पास नगरी निर्माण भएका संरचनाको सम्पत्ति विवरण बुझ्दा नगरपालिकाले नक्सापास दस्तुर वापत लाग्ने रकमको अनुमान गरि सोको दुई गुना धरौटी लिई सम्पत्ति विवरण स्वीकार गर्न सक्नेछ । यस्ता संरचनाको हकमा करदाताले दिएको विवरणलाई नै आधार मानि घरको आकार, प्रकार एवं निर्माण मिति कायम गरि सम्पत्तिको मूल्याङ्कन गरिनेछ । यो व्यवस्था भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड पालना नभई निर्माण भएका संरचनाहरुको हकमा पनि लागु हुनेछ । तर, यसरी स्वीकार गरिएको संरचनाको विवरणको कारणले यस्ता भवन नक्सा पास भएको वा मापदण्ड पुगेको मानिने छैन ।

(६) कर तिर्ने दायित्व भएका कुनै सम्पत्ति धनीको जग्गामा निजको मञ्जुरनामा लिई अर्को व्यक्तिले संरचना निर्माण गरेमा संरचना समेतको विवरण दाखिला गर्ने तथा कर बुझाउने दायित्व सम्बन्धित जग्गाधनीको हुनेछ।

(७) करदाताले भरेको विवरण तथा प्रमाण जाँच गरी दर्ता गर्न नगरपालिकाले कर्मचारी वा टोली खटाउन सक्नेछ। यस्ता कर्मचारी वा टोलीले बुझ्न चाहेको सूचना वा माग गरेको विवरण उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित सम्पत्ति धनीको कर्तव्य हुनेछ।

(८) नगरपालिकामा सम्पत्ति कर विवरण दाखिला गरी सम्पत्ति कर बुझाएको सम्पत्ति नगरपालिकामा दर्ता नभएको नयाँ व्यक्तिले खरिद गरेमा त्यस्तो व्यक्तिले ३५ दिन भित्र खरिद गरेको प्रमाण संलग्न गरी सम्पत्ति विवरण फाराम भरी नगरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ। ढिलो गरी बुझाएमा तोकिए बमोजिमको थप शुल्क लिई नगरपालिकाले विवरण बुझिलिन सक्नेछ।

१०. **सम्पत्तिको अभिलेख सम्बन्धी व्यवस्था :**

(१) नगरपालिकाले वडागत रूपमा करदाताको लगत खडा गरी प्रत्येक सम्पत्ति धनीको सम्पत्तिको छुट्टाछुट्टै विवरण खुल्ने गरि अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा सम्पत्तिको अभिलेख राख्नु पर्नेछ।

(२) सम्पत्ति विवरण अभिलेखलाई पुष्टी गर्ने कागजातहरु संकलन गरी व्यवस्थित रुपले फाइलिङ्ग गरी अद्यावधिक राख्नु पर्दछ।

(३) सम्पत्तिको लगत किताबमा करदाताले दफा ८ को उपदफा (७) बमोजिम पेस गरेको विवरणका आधारमा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) अनुसार सम्पत्ति विवरण अद्यावधिक गर्दा अनुसूची-५ बमोजिमको दाखिला टिपोट भरि सोका आधारमा जग्गा दिनेको खाताबाट सम्पत्ति घटाई तथा जग्गा लिनेको खातामा सम्पत्ति बढाई अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ।

(५) नगरपालिकाले करदाताले पेस गरेका विवरणहरूस्थलगत निरीक्षण वा सम्बन्धित निकायबाट सूचना प्राप्त गरी अद्यावधिक गर्न सक्नेछ।

(६) नगरपालिकाले सम्पति कर व्यवस्थापन गर्न कम्प्युटरीकृत प्रविधि प्रयोग गर्न सक्नेछ।

परिच्छेद-४
सम्पत्तिकोमूल्याङ्कनसम्बन्धी व्यवस्था

११. सम्पत्तिको मूल्याङ्कनविधि :

(१) नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै एक व्यक्तिका नाममा विभिन्न स्थानमा रहेका सम्पत्तिहरूलाई अलग-अलग मूल्याङ्कन गरि समष्टिगत गरिनेछ ।

(२) संयुक्त स्वामित्वमा रहेको सम्पत्तिलाई एक व्यक्ति सरह मानी सोहीबमोजिम करदाता कायम गरिनेछ । संयुक्त स्वामित्वको सम्पत्ति सोही व्यक्तिको अन्य सम्पतिमा जोडिने छैन ।

(३) सम्पत्ति कर प्रयोजनका लागि गरिने मूल्याङ्कनको मान्य हुने अवधि नगरसभाले निर्णय गरे अनुसार हुनेछ ।

(४) सम्पत्ति धनीले पहिलोपटक पेस गरेको सम्पत्ति विवरण थपघट भएमा वा दफा १३ को उपदफा (३) बमोजिम करदाताको सम्पत्तिको मूल्याङ्कन दर संशोधन भएमा त्यस्तो सम्पत्तिको पुनः मूल्याङ्कन गरिनेछ ।

(५) प्रत्येक आर्थिक वर्षको श्रावण १ गतेका दिन करदाताका नाममा कायम रहेको सम्पत्तिको मूल्याङ्कन गरी कर असुल गरिनेछ ।

(६) सम्पत्तिको मूल्याङ्कन प्रयोजनको लागि जग्गाधनी प्रमाणपूर्जाका आधारमा जग्गाको स्वामित्व तथा क्षेत्रफल कायम गरिनेछ ।

(७) दफा ९ को उपदफा (४) बमोजिम विवरण प्राप्त सम्पत्तिको मूल्याङ्कन गर्दा संरचनाको मात्र मूल्यांकन गरी सम्पत्ति कर असुल गरिनेछ ।

(८) संरचनाको मूल्याङ्कन प्रयोजनका लागि नक्सापास प्रमाणपत्रलाई मुख्य आधारका रूपमा लिईनेछ ।

तर नक्सापास नभएका संरचनाको हकमा संरचनाको प्रकार, बनोटको किसिम, आकार, प्रयोग तथा निर्माण मिति करदाताले पेस गरेको विवरणलाई आधार लिन सकिनेछ ।सिनेमा हल, ठूला उद्योग, कलकारखाना जस्ता संरचनाहरुको हकमा आवश्यकतानुसार स्थलगत रुपमा नै नापजाँच गरी मूल्याङ्कन गर्न सक्नेछ ।

(९) एउटै जग्गा धनिको नाममा रहेका सिमाना जोडिएका कित्ताहरुको मूल्याङ्कन गर्दा त्यस्तो जग्गाहरुमध्ये कुनै कित्ताले सडक छोएको रहेछ भने सम्पुर्ण जग्गालाई एउटै प्लट मानी मूल्यांकन गरिनेछ । सडकले छोएको जग्गाको हद १२० फिट भन्दा पछाडिको जग्गालाई सडकले छोएको कायम गरिने छैन । तर जग्गा खण्डिकरण भई आवासिय क्षेत्रमा परिणत भएको स्थानमा रहेको घडेरीको दुई कठ्ठा सम्मको एउटै प्लटको जग्गाको पिछाडमा १२० फिटको हद लागु हुने छैन ।

१२. मूल्याङ्कन समिति सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) नगरपालिकाले सम्पत्तिको मूल्याङ्कन आधार तयार गरी सिफारिस गर्न र मूल्याङ्कन सम्बन्धी समस्या समाधान गर्नका लागि रायसुझाव पेश गर्न देहाय बमोजिमको सम्पत्ति कर मूल्याङ्कन समिति गठन गर्नेछ :-

१.	नगर प्रमुख	संयोजक
२.	नगर उपप्रमुख	सदस्य
३.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
४.	नगर कार्यपालिकाले तोकेको ४ जना सदस्य	सदस्य
५.	प्रतिनिधि, मालपोत कार्यालय वा कार्यपालिकाको सम्बन्धित शाखा प्रमुख :	सदस्य
६.	राजश्व शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(२) मूल्याङ्कन समितिको बैठक कम्तिमा महिनामा एकपटक बस्नु पर्नेछ। समितिको सदस्यले नगर कार्यपालिका सदस्यले पाएसरह बैठकभत्ता पाउनेछ।

(३) मूल्याङ्कन समितिको काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) नगरपालिका क्षेत्रभित्रका जग्गाको क्षेत्र विभाजन गरी अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा न्यूनतम मूल्याङ्कनदर सिफारिस गर्ने । यसरी मूल्याङ्कन सिफारिस गर्दा सडकले छोएको जग्गाको अधिकतम लम्बाईको सिमा समेत खोल्नु पर्नेछ।

(ख) संरचनाका हकमा सोको बनोट, रहेको स्थान, प्रयोग र लाभलाई समेत विचार गरी अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा मूल्याङ्कन दर सिफारिस गर्ने ।

(ग) जग्गा तथा संरचनाको मूल्याङ्कन दर सिफारिस गर्ने प्रयोजनका लागि स्थलगत अध्ययन, छलफल तथा परामर्श गोष्ठीको आयोजना गर्ने । छलफल एवं परामर्शका लागि आवश्यकता अनुसार स्थानीय संघ-संस्था तथा टोल विकास संस्थाका प्रतिनिधिलाई समेत आमन्त्रण गर्ने ।

(घ) सभाले स्वीकृत गरेको मूल्यांकनउपर कुनै करदातालाई चित्त नबुझी निवेदन दिएमा सोको जाँचबुझ गरी निर्णयका लागि नगरपालिका समक्ष पेश गर्ने ।

(ङ) मूल्याङ्कन सम्बन्धमा प्राप्त गुनासा तथा उजुरीहरूमा रायसहित निर्णयका लागि नगरपालिका समक्ष सिफारिस सहित पेश गर्ने ।

(च) सम्पत्ति कर व्यवस्थापनका लागि नगरपालिकाले तोकिदिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(छ) मूल्याङ्कन समितिले सम्पत्ति मूल्यांकन गर्दा प्रचलित बजार मूल्यलाई आधार बनाउने ।

(ज) करदाताले पेश गरेको जग्गाको मूल्यांकन अस्वभाविक रुपमा घटी/बढी पाइएमा छानबिन गरी मूल्याङ्कन गर्ने ।

(४) मूल्याङ्कन समितिले रायसुझाव तथा सरसल्लाहका लागि आवश्यक ठानेका वडा अध्यक्ष तथा अन्य व्यक्तिलाई मूल्याङ्कन समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ । यस्ता आमन्त्रित सदस्यले मूल्याङ्कन समितिका सदस्यले पाएसरह सुविधा पाउने छन् ।

१३. करदाताको सम्पत्तिको मूल्याङ्कनः

(१) प्रत्येक करदाताको सम्पत्तिको मूल्याङ्कनअनुसूची-८ बमोजिमको मूल्याङ्कन फारामको ढाँचामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको कर्मचारीले गर्नेछन् ।

तर, प्रमाणिक सफ्टवेयर प्रयोग गरी सम्पत्तिको मूल्याङ्कनगर्न यसले वाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

(२) जग्गाको मूल्याङ्कनगर्दा सामान्यतः करदाता स्वयंले पेश गरेको मूल्याङ्कनदरका आधारमा गरिनेछ ।

तर, करदाताले पेस गरेको मूल्यांकनको दर सभाले तोकेको न्यूनतम दरभन्दा कम भएमा सभाले तोकेको न्यूनतम मूल्याङ्कनदरअनुसार मूल्याङ्कनगरिनेछ ।

(३) करदाताले दाखिला गरेको मूल्याङ्कन दरमा नगरसभाको निर्णयानुसार संशोधन हुन सक्नेछ ।

तर, करदाताले आफ्नो सम्पत्तिको मूल्याङ्कनमा संशोधन गर्न चाहेमा निजको निवेदनका आधारमा कारण मनासिव भएमा नगरपालिकाले तीन वर्षमा एकपटक सम्म मूल्याङ्कन दर संशोधन गरिदिन सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम मूल्याङ्कनदर संशोधन गर्दा सभाले स्वीकृत गरेको न्यूनतम मूल्याङ्कनहदभन्दा कम हुने गरी संशोधन गर्न सकिने छैन ।

(५) संरचनाको मूल्यांकन प्रयोजनका लागि ह्रास कट्टी गर्दा अनुसूची-९ बमोजिमको दररेट अनुसार गरिनेछ । यसरी ह्रास कट्टी गर्दा संरचनाको दश प्रतिशत मूल्यलाई अवशेष मूल्य कायम राखि नब्बे प्रतिशतसम्म ह्रास कट्टी गरिनेछ ।

१४. विवरण पेस नगर्ने करदाताको सम्पत्तिकोमूल्याङ्कनसम्बन्धी व्यवस्था :

(१) कुनै करदाताले आफ्नो सम्पत्तिको विवरण दाखिला नगरेमा नगरपालिकाले त्यस्ता व्यक्तिलाई विवरण दाखिला गर्न लिखित आदेश वा सूचना दिन सक्नेछ । त्यस्तो आदेश वा सूचनाको जानकारी पत्रपत्रिका, इमेल वा फ्याक्समार्फत पनि जारी गर्न सकिनेछ । यस्तो आदेश पाएको वा सूचना जारी भएको मितिले बाटोको म्याद वाहेक

पैतीस दिनभित्र आफ्नो सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्नुपर्ने दायित्व सम्बन्धित करदाताको हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्न दिएको समयावधिभित्र सम्पत्तिको विवरण दाखिला नगरेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा तोकिएको कर्मचारीले स्थलगत रूपमा बुझि अनुमानित कर तोकी विवरण बुझाउन लिखित आदेश दिन सक्नेछ ।

तर, मूल्याङ्कन समिति कार्यरत रहेको अवस्थामा भने यस बुँदा बमोजिमको कार्य मूल्याङ्कन समितिले गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको आदेश पाएको मितिले पैंतीस (३५) दिनभित्र यथार्थ विवरण पेश गरी जरिवानाका साथै कर रकम चुक्ता गर्ने दायित्व सम्बन्धित करदाताको हुने छ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिमको आदेश पाएको मितिभित्र पनि करदाताले विवरण बुझाई कर दाखिला नगरेमा नगरपालिकाले निजको नाममा रहेको चलअचल सम्पत्ति रोक्का राखी सेवा बन्द गर्ने वा अन्य कुनै तरिकाले कर असुल गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम कर असुल गर्दा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले लागेको सम्पूर्ण खर्चसमेत सम्बन्धित करदाताबाट असुलउपर गर्न सक्नेछ । यस्तो खर्च निजले तिर्नुपर्ने कर रकमको दोब्बरभन्दा बढी हुनेछैन ।

(६) कुनै करदाताले बैंक वा वित्तिय संस्थामा धितो वापत राखेको सम्पत्तिको बैंकले सम्पत्ति कर चुक्ता गर्न चाहेमा बैंकको अनुरोधमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले त्यस्तो धितो जग्गाको मात्र मूल्याङ्कनगरी सम्पत्ति कर असूल गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद - ५
सम्पत्ति करको दररेट निर्धारण तथा बिलिङ सम्बन्धी व्यवस्था

१५. सम्पत्ति करको दररेट तथा अन्य शुल्क निर्धारण :

(१) नगरपालिकाको स्थानीय आर्थिक ऐन बमोजिम सभाले सम्पत्ति करको स्ल्याब तथा दर निर्धारण गर्नेछ ।

(२) नगरपालिकाले सभाको निर्णय बमोजिम नगरबासीहरूलाई फोहोरमैला व्यवस्थापन, सरसफाई, सडकबत्ती, ढल निकास जस्ता आफूले उपलब्ध गराउने सेवासुविधाका निम्ति लगाउने कर समेत सम्पत्ति कर लिँदाकै बखत एउटैविजकबाट लिनेगरि व्यवस्था मिलाउन सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम थप सेवासुविधाको निम्ति लगाइएको थप शुल्क वा दस्तुरबापत उठेको रकमको अलग हिसाब राखी सम्बन्धित सेवासुविधाका लागि मात्र खर्च गर्नु पर्नेछ । उक्त सेवा उपलब्ध गराएबापत अन्य कुनै तरिकाबाट वा अन्य कुनै निकायले पुनः शुल्क वा दस्तुर लिन पाउने छैन ।

१६. कर बिलिङ :

(१) सम्पत्तिको मूल्यांकन तथा कर निर्धारण भइसकेपछि अनुसूची-१० बमोजिम ढाँचामा सम्पत्ति करको बिजक तयार गरी करदातालाई उपलब्ध गराउनु पर्दछ ।

(२) सम्पत्ति कर बिजकको पहिलो प्रति सम्बन्धित करदातालाई उपलब्ध गराई दोस्रो प्रति सम्बन्धित करदाताको फाइलमा राख्नु पर्नेछ ।

(३) सम्पत्ति करको बिजक नगरपालिकाले सम्बन्धित करदातालाई जानकारी गराउन पत्राचार, इमेल, एस.एम.एस. आदिको माध्यमवाट करदाताहरूलाई दिन सकिनेछ ।

(४) सम्पत्ति करको बिजक करदातालाई बुझाउन नगरपालिकाले आपसी सम्झौताका आधारमा कुनै सामुदायिक संघसंस्था, टोल विकास संस्था वा निजी क्षेत्रलाई परिचालन गर्न सक्नेछ ।

(५) नगरपालिकाबाट सम्पत्ति करको बिजक तयार भई नसकेको अवस्थामा करदाताले कर बुझाउन चाहेमा तत्कालै बिजक तयार गरी असुल गर्नु पर्नेछ ।

(६) नगरपालिकाले जारी गरेको बिजक उपर कसैलाई चित्त नबुझेमा अनुसूची-११ को ढाँचामा नगरप्रमुखसमक्ष उजुरी दिन सक्नेछन् । यसरी पर्न आएको निवेदन प्रमुखले जाँचबुझ गर्न लगाई एक महिना भित्र निर्णयका लागि नगरपालिकामा पेस गर्न लगाउनु पर्नेछ र नगरपालिकाले गरेको निर्णय नै अन्तिम हुनेछ ।

परिच्छेद-६
सम्पत्ति कर असुली सम्बन्धी व्यवस्था

१७. सम्पत्ति कर असुली :

(१) नगरपालिकाले सम्पत्ति कर संकलनका लागि नगरपालिकाको राजस्व शाखा गठन गरी कार्य गर्नेछ । सम्पत्ति करसम्बन्धी सम्पूर्ण अभिलेखहरू उक्त शाखा प्रमुखको जिम्मामा रहनेछ ।

(२) सम्पत्ति करको संकलन अनुसूची-१२ बमोजिमको नगदी रसिदबाट हुनेछ । नगदी रसिदको पहिलो प्रति सम्बन्धित करदाताको फाइलमा राखि दोस्रो प्रति सम्बन्धित करदातालाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(३) सम्पत्ति कर असुली रकमको दैनिक विवरण अनुसूची अनुसूची-१३ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी सोको भोलिपल्ट बैंक दाखिला गर्नु पर्नेछ । बैक भौचर र विवरण आर्थिक प्रशासन शाखामा बुझाउनु सम्बन्धित शाखा प्रमुखको कर्तव्य हुनेछ ।

(४) दफा ६ को उपदफा (१) बमोजिम सम्पत्ति कर नलाग्ने भनी तोकिएका सम्पत्तिका हकमा नगरपालिकाले सम्पत्तिको मूल्यांकन गरी कर नलाग्ने व्यहोरा जनाई नगदी रसिद वा लिखत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

तर, दफा १५ को उपदफा (४) बमोजिम लगाइएको सेवाशुल्क तथा दस्तुर बुझाउनु सम्बन्धित सेवाग्राहीको कर्तव्य हुनेछ ।

(५) करदाताहरूले नगरपालिकामा सम्पत्तिको विवरण दाखिला नगरेको वा नगरपालिकाले सम्पत्ति पहिचान गर्न नसकेका कारणले कुनै करदाता कर तिर्ने दायित्वबाट मुक्त हुने छैनन् ।

(६) नगरपालिकाले आर्थिक वर्षको श्रावण १ गतेबाट सम्पत्ति कर बुझिलिन नसक्ने अवस्था उत्पन्न भई केही दिन ढिला हुन गएमा निश्चित अवधिसम्मका लागि सम्पत्ति कर धरौटी लिई फुकुवापत्र दिन सकिनेछ ।

(७) करदाताले अग्रिम रुपमा सम्पत्ति कर बुझाउन चाहेमा नगरपालिकाले लाग्ने करको अनुमान गरी अग्रिम रुपमा रकम बुझ्न सक्नेछ ।नगरपालिकाले यसरी बुझेको रकमलाई धरौटीको रुपमा राखि प्रत्येक वर्ष कर रकममा मिलान गर्नेछ ।

परिच्छेद-७
पुरस्कार, छुट, मिनाहा तथा दण्ड जरिवाना सम्बन्धी व्यवस्था

१८. विवरण दाखिला नगरेमा जरिवाना हुने :

(१) नगरपालिकाले सम्पत्ति विवरण दाखिला गर्न तोकेको म्यादभित्र दाखिला नगरेमा कार्यपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम थप शुल्क लिई सम्पत्तिको विवरण बुझिलिनेछ ।

(२) करदाताले झुट्टा विवरण दाखिला गरेको प्रमाणित भएमा निजको सम्पत्तिको पुनः मूल्याङ्कनगरी जरिवाना सहितको कर रकम असुल उपर गरिनेछ । यस्तो जरिवाना लुकाएको सम्पत्तिमा नियमानुसार

लाग्ने कर रकमको प्रति वर्ष ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम बराबर हुनेछ।

(३) सम्पूर्ण जग्गाको विवरण दाखिला नगरेको, सडकले छोएको सम्बन्धी विवरण सहि नदिएको, एउटै व्यक्तिको सम्पत्तिको दुई पटक सम्पत्ति विवरण दाखिला गरेको, सक्कल कागजातलाई केरमेट गरी अन्यथा गरेको, संरचनाको पूरा तल्लाको संख्या उल्लेख नगरेको, एक तल्लाको क्षेत्रफलमा पन्ध्र प्रतिशत भन्दा बढी फरक पारेको, संरचनाको प्रकार तथा बनोटको किसिम फरक पारेको र संरचनाको प्रयोग सम्बन्धमा गलत विवरण दाखिला गरेको पाइएमा सोलाई झुट्टा विवरण दाखिला गरेको मानी उपदफा (२) बमोजिम पुनः कर निर्धारण गरी सोही बमोजिम जरिवानासमेत असुलउपर गरिनेछ।

(४) कुनै सम्पत्ति धनीले झुट्टा विवरण दाखिला गरेको भनी नगरपालिकामा उजुरी प्राप्त भएमा सो उजुरीउपर ३५ दिनभित्र जाँचबुझ गर्नु पर्नेछ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको उजुरी सही ठहरिएमा उजुरी दिने व्यक्ति, संगठन वा संस्थालाई जरिवानाको पचास प्रतिशत पुरस्कार दिई सोको अभिलेख गोप्य राखिनेछ।

(६) एकल महिलाको नाममा रहेको सम्पत्तिमा र कम्तिमा पचास जना नेपाली नागरिकलाई रोजगारी दिने उत्पादनमुलक चालु उद्योगको नाममा रहेको सम्पत्तिमा लाग्ने करमा पन्ध्र प्रतिशत छुट दिईनेछ।

१९. कर छूट तथा जरिवानासम्बन्धी व्यवस्था :

(१) नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सम्पत्ति धनीले प्रत्येक वर्षको सम्पत्ति कर सोही आर्थिक वर्षभित्र भुक्तानी गरिसक्नु पर्नेछ।

(२) प्रत्येक आर्थिक वर्षमा बुझाउनुपर्ने सम्पत्ति कर सोही आर्थिक वर्षको पौष मसान्त भित्र बुझाएमा लाग्ने कर रकममा दश प्रतिशतछुट दिइनेछ।

(३) बक्यौता कर भुक्तानी गर्दा देहाय अनुसार जरिवाना लाग्नेछ :

(क) एक वर्षको बक्यौतामा सोको दश प्रतिशतले हुन आउने रकम।

(ख) एक वर्षभन्दा बढीको बक्यौतामा प्रतिवर्ष पन्ध्र प्रतिशतले हुन आउने रकम।

(४) पाँच वर्षसम्म सम्पत्ति कर भुक्तानी नगर्ने करदाताका नाममा रहेको घरजग्गा रजिष्ट्रेशन रोक्का राख्ने कारवाही गरिनेछ।

(५) घरजग्गा रोक्का राखेको दश वर्षसम्म पनि करदाताले कर चुक्ता नगरेमा सम्बन्धित करदाताबाट सरकारी बाँकी सरह असुलउपर गर्न सकिनेछ।

(६) पाँच वर्षभन्दा बढी समयको सम्पत्ति कर बक्यौता राख्ने करदातालाई नगरपालिकाले उपलब्ध गराउँदै आएको आकस्मिक बाहेकका अन्य सेवा र सुविधा रोक्का राख्न सक्नेछ ।

(७) राजस्व शाखाबाट सम्पत्ति कर समेतका कर चुक्ता भएको प्रमाण पेस नगरेसम्म नगरपालिकाबाट नयाँ सेवा तथा सुविधाहरू उपलब्ध गराइने छैन ।

(८) यो कार्यविधि बमोजिम निर्धारण भएका कर तथा जरिवाना नगरपालिकाको कुनै पनि निर्णयबाट छुट वा मिनाहा दिन पाइने छैन । यो दफा विपरीत नगरपालिकाको कुनै समिति, पदाधिकारी वा कर्मचारीले मिनाहा दिएको खण्डमा मिनाहा दिएको रकम मिनाहा दिने पदाधिकारीबाट असुल उपर गरिनेछ ।

तर, कुनै करदाताको सम्पत्ति भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी जस्ता प्राकृतिक प्रकोपका कारण क्षति भएमा प्राप्त निवेदनका आधारमा जाँचबुझ गरी प्रमाणित भएमा क्षति बराबरको सम्पत्तिमा लाग्ने कर नगर कार्यपालिकाले मापदण्ड बनाई मिनाहा दिन सक्नेछ । यसरी मिनाहा दिएको विवरण सात दिनभित्र सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।

(९) सम्पत्ति कर चुक्ता भइसकेको कुनै सम्पत्तिमा सोही आर्थिक वर्षमा पुनः कर लाग्ने छैन ।

(१०) सम्पत्ति कर लागु हुनुपूर्व उक्त सम्पत्तिमा लाग्ने भुमिकर, मालपोत तथा घरजग्गा कर बुझाउने दायित्व सम्बन्धित करदाताको हुनेछ ।

(११) सम्पत्ति कर लागु हुनुभन्दा अघिका आर्थिक वर्षको स्थानीय तहले निर्धारण गरेको भूमिकर, मालपोत घरजग्गा कर चुक्ता नभएसम्म नगरपालिकाले सम्पत्ति कर बुझिलिने छैन ।

(१२) कृषियोग्य जमिनहरुलाई कृषिमा प्रयोग नल्याई बाँझो राखेमा त्यस्ता करदातालाई आर्थिक ऐन अनुसार थप शुल्क लिन सक्नेछ ।

परिच्छेद- ८
विविध

२०. **परामर्शदाता नियुक्त गर्नसक्ने** :
सम्पत्ति करको मूल्याङ्कन गरी बिजक तयार गर्ने काम मौजुदा कर्मचारीबाट निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न नसकिने भएमा नगरपालिकाले समय, लागत र कार्यक्षेत्र तोकि छोटो अवधिका लागि परामर्शदाता नियुक्त गरी कार्य गर्न सक्नेछ ।

२१. **कर्मचारीलाई अतिरिक्त समय कार्य गराए वापत सुविधा दिनसक्ने** :

(१) सम्पत्ति करको मूल्याङ्कन गरी बिजक तयार गर्ने काम निर्धारित समयमा कार्यालय समयभित्र सम्पन्न गर्न मौजुदा कर्मचारीलाई अतिरिक्त समय कार्य गराउन सकिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम काम गरेबापत कर्मचारीहरुलाई प्रति एकाई कार्यको निमित्त नगरपालिकाले तोकेको दरले थप सुविधा दिन वा कार्यालय समयभन्दा बढी बिहान बेलुका काम गरेको अतिरिक्त समय भत्ता दिन सकिनेछ ।

२२. **कागजातको गोप्यता :**

(१) सम्पत्ति कर प्रयोजनका लागि करदाताबाट प्राप्त कागजात तथा अभिलेख गोप्य राखिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कागजात तथा अभिलेख नगरपालिकाको प्रयोजन बाहेक अन्य कार्यमा प्रमाण लाग्ने छैन । तर, कुनै सरकारी निकायबाट सोसम्बन्धी जानकारी माग भई आएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

२३. **खाता तथा फाराम** :

सम्पत्ति करको प्रयोजनका लागि नगरपालिकाले आवश्यक खाता तथा फारामको विकास गरी लागू गर्न सक्नेछ ।

२४. **सम्पत्ति मूल्याङ्कन सिफारिश तथा घरबाटो प्रमाणितको आधार** :

सम्पत्ति करका लागि करदाताले नगरपालिका समक्ष दाखिला गरेको सम्पत्ति विवरणका आधारमा नगरपालिकाले सम्पत्तिको मूल्याङ्कन सिफारिस तथा घरबाटो प्रमाणित गर्न सक्नेछ ।

२५. **सहयोग लिनसक्ने** :

नगरपालिकाले जग्गा तथा संरचनाको लगत अद्यावधिक गर्ने प्रयोजनका लागि जग्गाको नापी गराउने, जग्गा खरिद बिक्रीको सूचना प्राप्त गर्ने, जग्गाको मूल्याङ्कनदर कायम गर्ने जस्ता कार्यमा जिल्ला स्थित कार्यालयहरुको सहयोग प्राप्त गर्न सक्नेछ ।

२६. **सम्मान गर्ने** :

नगरपालिकाले हरेक वर्ष सभाबाट सबैभन्दा बढी कर तिर्ने, समयमा नै कर बुझाउने, करदातालाई कर तिर्न प्रोत्साहन गर्ने र सम्पत्ति कर असुलीमा सहयोग पुऱ्याउने करदाता मध्येबाट उत्कृष्ट करदाता छनौट गरी सम्मान गर्न सक्नेछ ।

२७. **विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्ने** :

नगरपालिकाले मासिक रूपमा असुल भएको सम्पत्ति कर र वार्षिक रूपमा उठेको सम्पत्ति कर तथा सो सम्बन्धमा भएका क्रियाकलापको समीक्षा सहितको वार्षिक प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

२८. **अभिमुखीकरण कार्यक्रम** : सम्पत्ति कर लागु गर्नुपूर्व नगरपालिकाबाट पदाधिकारी, कर्मचारी तथा सरोकारवालालाई जानकारी गराउन तथा राय सुझाव संकलन गर्न अभिमुखीकरण कार्यक्रम, करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न र यस्तो कर लागु गरेका नगरपालिकाको अध्ययन भ्रमण गर्न सकिनेछ ।

३०. **अधिकार प्रत्यायोजन** : यो कार्यविधि बमोजिम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आँफूलाई प्राप्त अधिकार मातहतका कुनै कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

३१. **कार्यविधिको व्याख्या** :यो कार्यविधिको अन्तिम व्याख्या नगरकार्यपालिका वा नगरकार्यपालिकाको अधिकार प्राप्त निकायले गर्नेछ ।

३२. **कार्यविधि संशोधन** :यो कार्यविधिका प्रावधानहरूमा कार्यपालिकाले आवश्यक संशोधन गर्न सक्ने छ ।

३३. **बाधा अड्चन फुकाउ** : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा यस कार्यविधिमा व्यवस्था भए बाहेकका विषयमा नीतिगत निर्णय गर्न आवश्यक भएमा त्यस्तो निर्णय नगर कार्यपालिकाले गर्नेछ । विशेष अवस्था परी पुनः सम्पत्ति मूल्याङ्कन गर्न नसक्ने अवस्था आएमा सभाले अघिल्लो मूल्याङ्कनलाई आधार मानी सम्पत्ति कर असुल गर्ने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची-१
(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

तिलोत्तमा नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
मणिग्राम, रुपन्देही

सम्पत्ति करको दर

क्र.सं.	रु. देखि	रु. सम्म	करको दर (%मा)
१	०१ देखि	१० लाख सम्म	एकमुष्ठ रु.१००
२	१० लाख १ देखि	२० लाख सम्म	०.०११
३	२० लाख १ देखि	५० लाख सम्म	०.०१५
४	५० लाख १ देखि	१ करोड सम्म	०.०२३
५	१ करोड १ देखि	२ करोड सम्म	०.०२७
६	२ करोड १ देखि	५ करोड सम्म	०.०२९
७	५ करोड १ देखि	१० करोड सम्म	०.०३१
८	१० करोड १ देखि	२० करोड सम्म	०.०३३
९	२० करोड १ देखि	४० करोड सम्म	०.०३५
१०	४० करोड १ देखि	१ अरब सम्म	०.०४०

नोट : मूल्याङ्कनरकमलाई रु लाखमा (round figure)मा परिणत गरी करको दर निर्धारण हुनेछ ।

अनुसूची-२

(दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

तिलोत्तमा नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

मणिग्राम, रुपन्देही

सम्पत्तिको विवरण

वडा नं......

सि. नं.	जग्गा/घर धनीको नाम	पेशा	ठेगाना		जग्गाको विवरण		भौतिक संरचनाको विवरण र किसिम			भौतिक संरचना बनेको मिति	भौतिक संरचनाको				भौतकि संरचनाको प्रयोग				प्रयोगकर्ता	कैफियत
			बाटोको नाम	घर नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल	भवन	गोदाम, सेड	अन्य		लम्बाइ फि	चौडाइ फि	क्षेत्रफल वर्ग फि	तला संख्या	आवास	व्यापार	औद्योगिक	संस्थागत		

अनुसूची-३
(दफा ८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

तिलोत्तमा नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
मणिग्राम, रुपन्देही

सम्पत्ति विवरण पेश गर्नेबारे सम्पत्ति धनीहरूलाई अत्यन्त जरुरी सूचना

यस तिलोत्तमा नगरपालिकाले हालसम्म मालपोत असूल गरी आएकोमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा यस नगरपालिकाको स्थानीय आर्थिक ऐन, २०७४ बमोजिम आ.व.२०७५/०७६ देखि सम्पत्ति कर लागू गरिने भएकाले नगरपालिका क्षेत्रभित्र जग्गा रहेका जग्गाधनीहरूलाई आफ्नो जग्गा र सो जग्गामा बनेको संरचनाको विवरण दाखिला गरी नगरपालिकामा लगत कायम गराउनु हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्ने फाराम तिलोत्तमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट यहीँ .... गतेदेखि वितरण हुने हुँदा फाराम प्राप्त गर्नुभई सो फाराममा सत्यतथ्य विवरण भरी आगामी .... गतेभित्र नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा दाखिला गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ। यस्तो विवरण जग्गाधनी आफै वा निजको सगोल परिवारका व्यक्ति वा निजको मञ्जुरीनामा प्राप्त व्यक्तिले मात्र बुझाउन सक्नेछन्। नगरपालिकाले तोकेको अन्तिम मितिसम्म पनि विवरण दाखिला नगर्ने जग्गाधनीहरूले विलम्ब शुल्क तिर्नुपर्ने हुँदा तोकिएको समयभित्रै आ-आफ्नो सम्पत्ति (घर र संरचना) को विवरण पेश गर्नुहुन हार्दिक अनुरोध गरिन्छ।

सम्पत्ति करको विवरण दाखिला गर्नका लागि आ.व. २०७४/०७५ सम्मको मालपोत र भूमिकर चुक्तागर्नु पर्नेछ। सम्पति कर तिरेपछि सो घर / जग्गामा मालपोत, भूमिकर र घरजग्गा कर नलाग्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ।

अनुसूची ४

(दफा ८ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

तिलोत्तमा नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

मणिग्राम, रुपन्देही

सम्पत्ति विवरण दाखिला फाराम

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,
तिलोत्तमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
मणिग्राम, रुपन्देही ।

महोदय,

यस नगरपालिकाको मिति २०...... गते प्रकाशित सूचनाअनुसार मैले/हामीले सम्पत्ति कर का लागि तपसिलमा लेखिए बमोजिमको सम्पत्तिको विवरण दाखिला गरेको छु/छौं । यस बमोजिम नगरपालिकाले सम्पत्ति कर निर्धारण गरिदिएमा मेरो/हाम्रो मञ्जुर छ। तपसिलमा उल्लेखित विवरणहरू झूट्टा ठहरे नगरपालिकाको निर्णय तथा कानुन बमोजिम दण्ड सजाय सहुँला बुझाउँला ।

क) सम्पत्ति धनीको विवरण

१. जग्गा/घरधनीको नाम र थर :

२. बाबु/पतिको नाम र थर :

३. बाजे/ससुराको नाम र थर :

४. पेसा/व्यवसाय :

५. घर जग्गाधनी बसोबास गर्ने

न.पा./गा.पा. :

वडा नं. : टोल /बस्ती/घर नं.:

टेलिफोन नं. :

इमेल:

ख) विवरण दाखिला गर्ने व्यक्तिको विवरण

दस्तखत :

नाम र थर :

ठेगाना :

जग्गा/घरधनीको नाता :

मितिः

सम्पत्ति धनीको नाता

६. सम्पत्ति धनीको पारिवारिक विवरण :

क्र. सं. परिवारका सदस्यहरूको नाम

१.

२.

३.

ग) सम्पत्तिको विवरण :

१. जग्गाको विवरण :

जग्गाको विवरण				जग्गा रहेको स्थान	जग्गाजोडिएको मुख्य सडक (सडकको नाम र सडकको प्रकार)	क्षेत्र (कार्यालयले भर्ने)	जग्गाको प्रयोग	जग्गाको चलनचल्तीको मूल्य (प्रति)	कैफियत
कि.नं.	साबिक (गाविस र वडा)	हालको वडा नं.	क्षेत्रफल						

२. भौतिक संरचनाको विवरण :

संरचना रहेको कि. नं.	संरचनाको प्रकार (घर / गोदाम/ टहरा / पर्खाल)	संरचनाको					भौतिक संरचनाको विवरण		प्रयोगकर्ता (स्वयं / भाडा)	कैफियत (घर नं. आदिखुलाउने)
		तल्ला	लम्वाई	चौडाई	क्षेत्रफल (वर्गफुट वा रनिङ फिट)	बनेको मिति	संरचनाको बनोटको किसिम (बनोट र छाना खुलाउने)	संरचनाको प्रयोग (व्या/ औ / स / घ)		

घ. कार्यालयले भर्ने :

१) करदातावाट चुक्ता गर्नुपर्ने घरजग्गा कर, मालपोत वा भूमिकर, धरधुरी कर रसिदको प्रतिलिपि पेस नभएकोमा नगरपालिकाबाट भएको प्रमाणित :

कर शीर्षक	प्रमाणीत विवरण	प्रमाणित गर्नेको दस्तखत र मिति
मालपोत वा भूमिकर		
घरधुरी कर		
घरजग्गा कर (नलाग्ने वा चुक्ता)		

२) नक्सापास गरी बनाएको संरचनाको हकमा नगरपालिकाको प्राविधिकबाट भएको प्रमाणित :

संरचनाको विवरण	संरचना बनेको मिति	वर्गफिट वा रनिङफिट	प्रमाणित गर्नेको नाम र दस्तखत

३) यस विवरणसाथ संलग्न कागजातहरू ।
 (क) जग्गाधनी प्रमाणपुर्जाको प्रतिलिपि : छ / छैन ।
 (ख) कर बुझाएको रसिदको प्रतिलिपि : छ / छैन ।
 (ग) सम्पत्तिधनी उपस्थित हुन नसकेमा निजले दिएको मञ्जुरीनामा : छ / छैन ।
 (घ) अन्यकागजातहरू :

नगरपालिकाले सम्पत्ति विवरण दाखिला सम्बन्धमा गरेका मुख्य व्यवस्थाहरू :

क) नगरपालिकाले सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्न आह्वान गरेको समयावधि भित्र यस फाराम अनुसार आआफ्नो जग्गा तथा संरचनाको सत्यतथ्य विवरण भरी नगरपालिकामा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

ख) सम्पत्तिको विवरण दाखिला गरेपछि जग्गा खरिदबिक्री वा संरचना निर्माणको कारणले सम्पत्ति थपघट भएमा सोको प्रमाणसहितको विवरण पैंतीस (३५) दिनभित्र नगरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ ।

ग) नगरपालिकाले तोकेको समयावधिभित्र सम्पत्ति विवरण फाराम दाखिला नगरेमा नगरपालिकाले थप शुल्क लिई विवरण फाराम बुझिलिन सक्नेछ ।

घ) सम्पत्तिको विवरण सम्पत्तिधनी स्वयंले नगरपालिकामा दाखिला गर्नुपर्नेछ । कुनै कारणबस धनी स्वयं उपस्थित भई विवरण दाखिला गर्न नसकेमा सगोल परिवारका कानुन बमोजिम उमेर पुगेका कुनै सदस्यले वा निजको नजिकको हकवालाले वा सम्पत्तिधनीको मञ्जुरीनामा प्राप्त व्यक्तिले दाखिला गर्न सक्नेछन् ।

ङ) संयुक्त स्वामित्वमा रहेको सम्पत्तिको विवरण सम्पत्तिधनीहरूले संयुक्त रूपमा वा सोमध्ये कुनै एकजनाले दाखिला गर्न सक्नेछन् ।

च) सम्पत्ति करकालागि करदाताले नगरपालिका समक्ष दाखिला गरेको सम्पत्ति विवरणको आधारमा नगरपालिकाले सम्पत्तिको मूल्यांकन गर्नेछ ।

छ) करदाताले झुट्टा विवरण दाखिला गरेको प्रमाणित भएमा निजको सम्पत्तिको पुनःमूल्यांकन गरी जरिवाना सहितको कर रकम असुल उपर गरिनेछ । यस्तो जरिवाना लुकाएको सम्पत्तिमा नियमानुसार लाग्ने रकमको प्रतिवर्ष ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम बराबर हुनेछ ।

ज) सम्पूर्ण जग्गाको विवरण दाखिला नगरेको, सडकले छोएको सम्वन्धी विवरण सहि नदिएको, एउटै व्यक्तिको सम्पत्तिको दुई पटक सम्पत्ति विवरण दाखिला गरेको, सक्कल कागजातलाई केरमेट गरी अन्यथा गरेको, संरचनाको पूरा तल्लाको संख्या उल्लेख नगरेको, एक तल्लाको क्षेत्रफलमा पन्ध्र प्रतिशत भन्दा बढी फरक पारेको, संरचनाको प्रकार तथा बनोटको किसिम फरक

पारेको र संरचनाको प्रयोग सम्बन्धमा गलत विवरण दाखिला गरेको पाइएमा सोलाई झूट्टा विवरण दाखिला गरेको मानिने छ।

स्वघोषणा :

मेरो/ हाम्रो नाममा तिलोत्तमा नगरपालिका भित्र रहेको जग्गा र संरचनाको विवरण यथार्थ रुपमा पेश गरेको छु/छौं। झुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहुँदा बुझाउंला।

विवरण दाखिला गर्नेको नाम
दस्तखत :
मिति :
सम्पर्क नं.:
ईमेल :

अनुसूची-५
(दफा १०को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)
तिलोत्तमा नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
मणिग्राम, रुपन्देही
जग्गा तथा संरचनाको दाखिला खारेजी टिपोट

जग्गा दिनको	जग्गा लिनेको
नामः :	नामः
ठेगाना :	ठेगानाः
जग्गा दिनेको	जग्गा लिनेको
करदाता संकेतः	करदाता संकेतः

जग्गाको विवरण :

सि. नं.	जग्गा दिनको नाम	जग्गा लिनेको नाम	थपघटको भएको विवरण			जग्गाको विवरण					संरचनाको		जग्गा दिनेको श्रेस्तामा घट जग्गा तथा संरचना	जग्गा दिनेको घट्ने मूल्यांकन रकम	जग्गा लिनेको श्रेस्तामा थप जग्गा तथा संरचना	जग्गा लिनेको थप मूल्यांकन रकम	कै.
			जग्गाधनी संकेत नं.	रजिष्टेशन नं.	मिति	वडा नं.	जग्गा रहेको क्षेत्र	साविक कि. नं.	हालको कि. नं.	क्षेत्रफल	प्रकार	किसिम					

संलग्न कागजातहरु :

तयार गर्नेको सहीः

प्रमाणित गर्नेको सहीः

अनुसूची-६
(दफा १२ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)
तिलोत्तमा नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
मणिग्राम, रुपन्देही
जग्गाको न्यूनतम मूल्यांकन

हालको वडा नं.	साविक गाविस/ न.पा.	जग्गाको विवरण	न्युनतम करयोग्य मुल्यांकन प्रतिकट्ठा
१ २ ३ ४	साविक आनन्दवन २ र ३ शंकरनगर (१-९)	क) सिद्धार्थ राजमार्गको मुख्य बजार क्षेत्रको जग्गा	६४८००००.००
		ख) सिद्धार्थ राजमार्गको अन्य क्षेत्रको जग्गा	५०४००००.००
		ग) २० फुट देखि माथिका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	२७३६०००.००
		घ) २० फुट भन्दा कमका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	२१६००००.००
		ङ) २० फुट देखि माथिका भित्री ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१८०००००.००
		च) २० फुट भन्दा कमका भित्री ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१४४००००.००
		छ) अन्य बाटो नभएको जग्गा	५७६०००.००
५	साविक आनन्दवन ४, ५	क) सिद्धार्थ राजमार्गको मुख्य बजार क्षेत्रको जग्गा	५७६००००.००
		ख) सिद्धार्थ राजमार्गको अन्य क्षेत्रको जग्गा	४३२००००.००
		ग) २० फुट देखि माथिका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	२१६००००.००
		घ) २० फुट भन्दा कमका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१८०००००.००
		ङ) २० फुट देखि माथिका भित्री ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१४४००००.००
		च) २० फुट भन्दा कमका भित्री ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१०८००००.००
		छ) अन्य बाटो नभएको जग्गा	५०४०००.००
६	साविक आनन्दवन १, ६, ७, ८, ९	क) २० फुट देखि माथिका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१८०००००.००
		ख) २० फुट भन्दा कमका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१४४००००.००
		ग) २० फुट देखि माथिका भित्री ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१२९६०००.००

		घ) २० फुट भन्दा कमका भित्री ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	८६४०००.००
		ङ) अन्य बाटो नभएको जग्गा	४३२०००.००
७ ८ ९	साविक करहिया १-९	क) सिद्धार्थ राजमार्गको मुख्य बजार क्षेत्रको जग्गा	४३२००००.००
		ख) सिद्धार्थ राजमार्गको अन्य क्षेत्रको जग्गा	३६०००००.००
		ग) २० फुट देखि माथिका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१६५६०००.००
		घ) २० फुट भन्दा कमका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१४४००००.००
		ङ) २० फुट देखि माथिका भित्री ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१००८०००.००
		च) २० फुट भन्दा कमका भित्री ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	७२००००.००
		छ) अन्य बाटो नभएको जग्गा	२८८०००.००
१० ११ १२	साविक मक्रहर १-९	क) २० फुट देखि माथिका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१६५६०००.००
		ख) २० फुट भन्दा कमका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१४४००००.००
		ग) २० फुट देखि माथिका भित्री ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	७२००००.००
		घ) २० फुट भन्दा कमका भित्री ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	५७६०००.००
		ङ) अन्य बाटो नभएको जग्गा	२५२०००.००
१३ १४	साविक टिकुलीगढ १-९	क) सिद्धार्थ राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा	३६०००००.००
		ख) २० फुट देखि माथिका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१२२४०००.००
		ग) २० फुट भन्दा कमका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१०८००००.००
		घ) २० फुट देखि माथिका ग्राभेल, कच्ची तथा भै.लु.भु.ज.सडक मोहडाका जग्गा	८६४०००.००
		ङ) २० फुट कमका ग्राभेल, कच्ची तथा भै.लु.भु.ज.सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	७२००००.००
		च) खेतियोग्य जग्गा	२५२०००.००
१५ १६	साविक मधवलिया १-९	क) कोटिहवा बजार क्षेत्र राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा	४०३२०००.००
		ख) कोटिहवा बजार क्षेत्र २० फुट देखि माथिका भित्री सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१८०००००.००
		ग) कोटिहवा बजार क्षेत्र २० फुट कमका	१४४००००.००

		भित्री सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	
		घ) सिद्धार्थ राजमार्ग अन्य क्षेत्र मोहडामा पर्ने जग्गा	३६००००.००
		ङ) २० फुट देखि माथिका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१४५००००.००
		च) २० फुट भन्दा कमका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	११०००००.००
		छ) २० फुट देखि माथिका ग्राभेल, कच्ची तथा भै.लु.भु.ज.सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	७२००००.००
		ज) २० फुट कमका ग्राभेल, कच्ची तथा भै.लु.भु.ज.सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	५८००००.००
		झ) खेतियोग्य जग्गा	२२००००.००
१७	साविक गंगोलिया १-९	क) २० फुट देखि माथिका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१३५००००.००
		ख) २० फुट भन्दा कमका भित्रि पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१०५००००.००
		ग) २० फुट देखि माथिका ग्राभेल, कच्ची तथा भै.लु.भु.ज.सडक मोहडाका जग्गा	७०००००.००
		घ) २० फुट कमका ग्राभेल, कच्ची तथा भै.लु.भु.ज.सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	५५००००.००
		ङ) खेतियोग्य जग्गा	२०००००.००

नोट :

१ **सिद्धार्थ राजमार्गको**

क) मुख्य बजार भन्नाले बजार चोक देखि १०० मिटर सम्मको उत्तर र दक्षिण तर्फको जग्गालाई सम्झनुपर्नेछ।

ख) अन्य जग्गा भन्नाले बजार चोक देखि १०० मिटर सम्मको उत्तर र दक्षिण तर्फ छाडेर बांकी जग्गालाई सम्झनुपर्नेछ।

२ **खेतियोग्य जग्गाको हकमा** माथिको मुल्यांकनमा तपसिल बमोजिमले हुने रकम थप वा घट गरि मुल्यांकन गरिनेछ

क) सिद्धार्थ राजमार्ग देखि ५०० मीटर पुर्व र पश्चिमका क्षेत्रमा १०%ले हुने रकम थप गर्ने

ख) तिनाउ, रोहिणी र सुखौरा खोला देखि ५०० मीटर भित्रका क्षेत्रमा १०%ले हुने रकम घटाउने

३ यस नगरपालिका भएर जाने प्रस्तावित **बुद्ध सर्किट (सहायक राजमार्ग) संग** जोडिएका जग्गामा माथिको कर योग्य मुल्यमा तपसिल बमोजिमले हुने रकम समेत थप गरि मुल्यांकन गरिनेछ।

क) रोहिणी पुल देखि शिवपुर चोक सम्मका जग्गामा १०% ले हुने रकम थप

ख) शिवपुर चोक देखि कैलाश पथ चोक सम्मका जग्गामा १५% ले हुने रकम थप

ग) कैलाशपथ चोक देखि शिवालय मन्दिर चोक सम्मका जग्गामा २५% ले हुने रकम थप

घ) शिवालय चोक देखि तिनाउ नदि सम्मका जग्गामा १५% ले हुने रकम थप

४ अव्यवस्थित बसोबास रहेको जग्गामा उपरोक्तानुसार हुन आउने करयोग्य मुल्यांकनमा २०%ले हुने रकम घटाईनेछ

अनुसूची-७
(दफा १२ को उपदफा (३) (ख) सँग सम्बन्धित)
तिलोत्तमा नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
मणिग्राम, रुपन्देही
संरचनाको मूल्यांकन दर

दफा २(१) अनुसार एकीकृत सम्पत्ति कर प्रयोजनका लागि संरचनाको मूल्यांकन गर्दा **प्रति वर्गफुट** देहायको दरमा मुल्यांकन गरिनेछ ।

क्र.सं.	संरचनाको किसिम	रकम
१	आर.सि.सि. व्यवसायिक घर	२०००.००
२	आर.सि.सि. आवासीय घर	१५००.००
३	लोड वियरिङ्ग भवन आवासीय/व्यवसायिक	१०००.००
४	आर.सि.सि. विद्यालय, संघसंसस्था, अस्पताल आदी	१८००.००
५	पिलर (आ.सि.सि. र स्टील) भएको ट्रस	१०००.००
६	पिलर नभएको ट्रस	६००.००
७	कच्ची घर खरको छाना सहितको घर /अन्य	५००.००

अनुसूची-८

(दफा १३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

तिलोत्तमा नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

मणिग्राम, रुपन्देही

सम्पत्तिको मूल्यांकन फाराम

करदाताको संकेत नम्वर :   कर निर्धारण गरेको आ.व. :

जग्गा र घर घनीको नाम :

ठेगानाः

टोल र बस्ती र घर नं. :

जग्गाको विवरण					जग्गाको कायम मूल्य जग्गाको कायम मूल्य		भौतिक संरचनाको विवरण										भौतिक संरचनाको कायम मूल्य	सम्पत्तिको कर लाग्ने कुल मूल्य (जग्गा + संरचना)
साविकको गाविस र वडा	हालको वडा र टोल	कित्ता नं.	क्षेत्रफल	जग्गा रहेको क्षेत्र	एकाई मूलय प्रति..		प्रकार	तल्ला	बनोटको किसम	प्रयोग	क्षेत्रफल	एकाई मूलय	शुरुको मूल्यांकन	पुरा भएको बर्ष	ह्रास कट्टी प्रतिशत	ह्रास कट्टी हुने रकम		

कर योग्य सम्पत्तिको मूल्य रु ....

वार्षिक सम्पत्ति कर जम्मा रु ....

अक्षरेपी :

मूल्यांकन मितिः   मूल्यांकन कर्ता :

कर निर्धारक :

अनुसूची– ९

(दफा १३ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)

तिलोत्तमा नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

मणिग्राम, रुपन्देही

संरचनाको ह्रास कट्टी सूत्र

प्रतिवर्ष ह्रासकट्टी किस्ता रकम = संरचनाको हालको मूल्य - अवशेष मुल्य
आयु

यसरी निस्केको किस्तालाई संरचना बनेको अवधि (वर्ष)ले गुणन गरि हाल सम्मको ह्रास कट्टी रकम निकालिन्छ ।

अनुसूची- १०

(दफा १६ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

तिलोत्तमा नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

मणिग्राम, रुपन्देही

सम्पत्ति कर बिजक

बिजक नं. : आ.व. :

जग्गा/घरधनीको नाम : करदाता संकेत नं. :

ठेगाना : बिजक बनेको मिति :

टोल/बस्ती/ घर नं. : खातापाना नं. :

जग्गाको विवरण						जग्गाको कायम मूल्य	भौतिक संरचनाको विवरण							भौतिक संरचनाको कायम मूल्य	सम्पत्तिको मूल्य
साबिक गाविस/ वडा	हाल वडा	कि.नं.	क्षेत्रफल (....)	क्षेत्र	एकाइ मूल्य (प्र ....)		प्रकार	तल्ला	किसिम	प्रयोग	क्षेत्रफल (व.फि.)	सुरुको मूल्यांकन	ह्रासकट्टी		
सम्पत्तिको जम्मा मूल्य															
सम्पत्ति कर															
अन्य शुल्क (.........)															
कुल जम्मा रु															

आ.व. ....का लागि तपाईंको सम्पत्तिमा उपरोक्त बमोजिम कर तथा शुल्कहरू निर्धारण भएको हुँदा समयभित्रै कर भुक्तानी गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ । कर निर्धारण सम्बन्धी कुनै कुरामा चित्त नबुझेमा ३५ दिनभित्र प्रमुख समक्ष निवेदन गर्न सकिने व्यहोरा समेत अनुरोध गरिन्छ ।

बिल तयार गर्ने: स्वीकृत गर्ने:

अनुसूची–११
(दफा १६ को उपदफा (६) संग सम्बन्धित)
तिलोत्तमा नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
मणिग्राम, रुपन्देही

नगरपालिकाको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा करदाताले दिने निवेदन

श्रीमान् प्रमुखज्यू,
तिलोत्तमा नगरकार्यपालिकाको कार्यालय,
मणिग्राम, रुपन्देही ।

विषयः- **आवश्यक कारबाही गरिपाऊँ ।**

उपरोक्त सम्बन्धमा यस नगरपालिकाबाट मिति .... मा जारी गरिएको सम्पति करको लागि निर्धारित मूल्यमा निम्न कुरामा मेरो चित्त नबुझेको हुँदा म्यादभित्रै देहाय बमोजिमका कागजातहरू संलग्न राखी आवश्यक कारवाहीको लागि यो निवेदन पेश गरेको छु ।

चित्त नबुझेका कुराहरू :

....

....

....

संलग्न कागजातहरू :

निवेदक

नाम थर :-
ठेगाना :-
दस्तखत :-
मिति :

अनुसूची-१२
(दफा १७को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)
तिलोत्तमा नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
मणिग्राम, रुपन्देही
सम्पत्ति करको नगदी रसिद

जग्गाधनी संकेत नं. :
रसिद नं. : कर बुझाएको आ.ब. :
जग्गा/घर घनीको नाम : बुझेको मिति :
ठेगाना : करदाता संकेत नं. :
टोल/बस्ती/घर नं. : खातापाना नं. :

जग्गाको विवरण					जग्गाको कायम मूल्य	भौतिक संरचनाको विवरण					संरचनाको कायम मूल्य	सम्पत्तिको मूल्य	कैफियत
साविक गाविस र वडा	हाल वडा	कि.नं.	क्षेत्रफल (......मा)	जग्गा रहेको क्षेत्र		प्रकार	तला	किसिम	प्रयोग	क्षेत्रफल (व.फि.)			
सम्पत्तिको जम्मा मूल्य													

सम्पत्ति कर	
अन्यशुल्क	
बक्यौता (आ.व. .... देखि .... सम्म)	
जरिवाना	
छुट	
कुलजम्मा रु.	

अक्षरेपी : रकम बुझिलिनेको सही :

अनुसूची- १३

(दफा १७ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

तिलोत्तमा नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

मणिग्राम, रुपन्देही

सम्पत्ति कर असुलीको दैनिक विवरण फाराम

महिना : **गते :**

रसिद नं.	करदाताको नाम	असुली रकम	कैफियत

उपरोक्त बमोजिमको जम्मा रकम अक्षरूपी रु ....को बैंकको बैंक बैंक भौचर/नगद बरबुझारथ गरी लियौं/दियौं ।

दस्तखत: दस्तखत :

रकम बुझाउनेको नाम : रकम बुझिलिनेको नाम :

पद : पद :

मिति : ..../......../......

प्रमाणिकरण मिति : २०७५ असार १३ गते

आज्ञाले

(कृष्णप्रसाद सापकोटा)

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत